

Lausunto ympäristövaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta teollisuuspolitiikasta

Luonnonsuojeluliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa: Suomessa teollisuuspolitiikalla on pitkät perinteet ja vuosikymmenten saatossa tapahtuneita rakenteellisia muutoksia kuvataan selonteossa selkeästi. Suomi on nyt jälkiteollinen tieto- ja palveluyhteiskunta.

Tänä päivänä uskottavan teollisuuspolitiikan vaade on, että sitä tehdään ympäristön kantokyvyn rajoissa. Ympäristönäkökulmat jäävät kuitenkin strategiassa varsin vähälle huomiolle. Teollisuuspolitiikalle on luotava selkeät ekologiset reunaehdot.

Teollisuuspolitiikassa tulisi myös huomioida läpileikkaavasti Euroopan Unionin kestävän sijoituksen “ei merkittävää haittaa periaate”. Käytännössä periaate tarkoittaa sitä, että ympäristön kannalta yhtä tavoitetta edistettäessä hanke ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa toiselle.

Avainkysymykset

Selonteon luvussa neljä määriteltyt Suomen teollisuuspolitiikan neljä avainkysymystä tunnistavat perinteisiä teemoja: investointien vauhdittamisen, jalostusarvon ja kilpailukyvyn vahvistamisen, elinkeinorakenteen monipuolistamisen sekä osaajien saatavuuden.

Ympäristöä ei ole huomioitu selonteon avainkysymyksissä. Ilmastonmuutoksen hidastaminen on täysin välttämätöntä ja olemme myös täysin riippuvaisia luonnon monimuotoisuudesta, kemikalisoitumisen vähentämisestä sekä vesien hyvästä tilasta. Näiden tulisi näkyä merkittäväällä painoarvolla, kun suunnataan katseen tulevaisuuden teollisuuspolitiikkaan.

Suomen vahvuus on korkea osaaminen, jota tulee strategisesti suunnata ympäristökriisin ratkaisua edistäviin toimintoihin, joille on myös kasvavaa kansainvälistä kysyntää. Vihreä eli puhdas siirtymä on iso mahdollisuus ratkoa sekä ympäristön että talouden haasteita, kunhan se tehdään kestävästi. Valtion tulisi etsiä keinoja siirtää ympäristölle haitallisia tukia puhtaan eli vihreän siirtymään sekä ympäristöongelmien ratkaisemisen tukemiseen.

Tavoitteet

Selonteon viidennen luvun seitsemästä tavoitteesta ympäristöön huomiota kiinnitetään luvussa 5.5. *Hyödynnämme puhtaan siirtymän sekä bio- ja kiertotalouden mahdollisuudet.* Tavoitteessa todetaan esimerkiksi: “Tavoitteena on myös menestyä puhtaan siirtymän globaalissa investointikilpailussa, jossa Suomen valtteja ovat erityisesti puhtaan energian tuotanto ja energiainfrastruktuuri sekä merkittävät raaka-aine- ja vesivarat.”

Suomella on arvokkaita luonnonvaroja, mutta niiden vaaliminen sekä kohtuullinen käyttö tulisi olla lähtökohta teollisuuspolitiikalle. Luonnonvaroja ei voida katsoa vain hyödynnettävänä resurssina. Jo nykyisin esimerkiksi metsähakkuut ovat Suomessa ilmaston ja luonnon kannalta kestäättömällä tasolla. Suomen hiilinielut ovat romahtaneet, mikä voi aiheuttaa myös EU:n antamia sanktioita tulevaisuudessa.

Kun puhutaan kiertotalouden mahdollisuuksista, olisi määrätietoisesti pyrittävä luonnonvarojen ylikulutuksen vähentämiseen. Tavoitetekstissä kiertotalous esitetään profiloitikysymyksenä, mutta ei esimerkiksi ratkaisuna luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseen ja merkittävänä teollisuuden alana. Ekotehokkuudella voidaan saada “vähemmästä enemmän”, mikä on myös suuri taloudellinen mahdollisuus.

Suomessa monet yritykset ovat monia muita edellä vastuullisuustyössä. Suomen kannattaa tukea EU:n kestävyysraportoinnin kehittämistä jarrutusyrityksiä vastaan.

Lisätietoja:

Antti Heikkinen, ympäristöpäällikkö, +358 44 9010 461, antti.heikkinen@sll.fi

Tapani Veistola, toiminnanjohtaja, +358 400 615 530, tapani.veistola@sll.fi